

Hur urskiljer man en ordenskallelse?

Av Emmanuel-Marie av den Helige Ande, karmelit

Att urskilja Guds kallelse i sitt liv är den stora frågan för var och en. Om Gud är min Fader och min skapare har han velat något med mitt liv. Man kommer aldrig till världen av en slump. Och att inte ta sig, eller att inte ha tagit sig, tid för att allvarligt överväga denna fråga, det är att löpa risken att man inte verkligen lever, eller att man inte utnyttjar sin kapacitet maximalt, eller att man väntar med att leva.

Det är ett svårt ämne att behandla, för även om det finns vissa allmänna kriterier är varje kallelse unik. Alla människor är olika, deras heliga historier varierar, och sedan har vi hela mångfalden av ordensfamiljer, där samma karisma kan inkarneras på många olika sätt. En annan svårighet är att man inte företar sig en sådan urskillningsprocess helt på egen hand. Åtminstone tre aktörer är inblandade: personen som söker sin kallelse, Herren som kallar samt de instrument som Herren använder, både för att göra kallelsen förnimbar (direkt eller indirekt, till exempel en präst eller ordensmedlem som satt sina spår i mitt liv) och för att hjälpa den som hört kallelsen att förstå och besvara den på bästa sätt.

Det vi talar om här är urskillningen av en kallelse till det gudsvigda livet, närmare bestämt den urskillning som föregår det egentliga inträdet i denna levnadsform. Den följs sedan av den urskillning, med ytterligare kriterier, som äger rum under utbildningstiden

Låt oss börja med en första punkt som gäller alla kallelser. Man kan inte höra Guds anrop om man inte lyssnar till honom. Det är därför bönen är så viktig för den som söker sin väg. Men se upp, för i det sammanhanget tänker man ibland att svaret skall komma som en blix från himlen, ungefär som när Jeanne d'Arc hörde sina röster, eller att man måste gissa sig till det som Gud i sin outgrundlighet förutsett.

I själva verket respekterar Gud oss alltför mycket för att handgripligen och utifrån ålägga oss något. Oftast talar han till oss inifrån. Han avslöjar sig genom våra önskningar, vår djupaste längtan. Som lilla Thérèse så väl uttryckte det, får han oss att önska just det han vill ge oss. Och det är i själva verket så att Gud, som vill min lycka, söker mig mycket mer än vad jag söker honom och vill vara lycklig.

Rent allmänt inbegriper insikten om en kallelse till det gudsvigda livet två faktorer: dess grundval och dess yttre gestaltning.

- a) Grundvalen, det är att man personligen lärt känna Kristus. Det är att inse det jag tidigare trodde att jag visste, att Gud älskar mig på ett helt särskilt, privilegierat och unikt sätt. Det är den djupa känslan av en Kärlek som utväljer mig, griper mig, som kallar mig till att lämna mig själv för att följa honom, och som samtidigt lämnar mig fri och söker vinna mig. I denna upplevelse ligger något förvirrande, oförutsett, något som inte bara stigit upp ur personens hjärta, men som ändå sammanfaller med det som återfinns i hennes innersta djup.

Denna omtumlande erfarenhet får till följd att jag inte längre kan tänka mig mitt liv utan Kristus. Jag inser att bara han kan fylla mig, att bara han gör mig levande och att jag bara vill leva för honom.

Denna insikt om en kallelse att följa Kristus närmare varierar i intensitet mellan olika människor och levs ut på många olika sätt. Många blir medvetna om den när de är mycket unga, andra efter åtskilliga år och många livserfarenheter. Ibland framstår kallelsen mycket klart, för andra krävs det en riktig strid, en kamp innan de böjer sig för fakta, antingen för att det hela är alltför vackert och personen i fråga inte känner sig värdig eller kapabel, eller för att krävs för mycket.

De som är kallade till äktenskap skulle kunna invända att också de är kallade till att ge Jesus den främsta platsen i deras liv. Det är sant, men utan att göra det till ett absolut kriterium skulle man kunna säga att för den som är kallad till det gudsvigda livet känns det omöjligt att dela sig. Man har intrycket av att splittra sitt hjärta om man skulle älska en skapad varelse. Man har svårt att förstå hur man kan få de två sakerna att gå ihop. Det är utan tvekan ett tecken på att man är kallad till det gudsvigda livet, eftersom relationen till Gud mycket väl låter sig integreras i det äktenskapligaståndet för den som gifter sig, ja, den blir till och med starkare.

Hos den som får en ordenskallelse kommer det alltså att finnas liksom ett sår i hjärtat, det tycks oundvikligt att man bara kan leva om man ger allt för Kristus. Sedan man blivit gripen, försöker man själv gripa (jfr Fil 3:12) och man säljer allt man har för att förvärva den dyrbara pärlan.

- b) Sedan denna fråga blivit belyst, återstår en annan, som det är mycket svårare att besvara (men också här beror det på personen det gäller): kallelsens utformning. Hur skall den inkarneras, hur skall man leva i Kristi efterföljd?

Man möter ibland ungdomar som tycks börja i galen ända och först söker den perfekta komuniteten. Men om vi inte först har ett möte med och en exklusiv kärlek till Kristus, är det risk för att fasadputsen snart börjar falla av. Man går inte i kloster för att man älskar gemenskapslivet och tycker om dräkten och liturgin, utan för att man blivit gripen av Kristus. Det är alltid endast för hans skull man bör komma. Men visst, det är inte alltid Herren följer denna logiska följd, han har ibland andra sätt att bete sig. Det kan man t ex se hos Teresa av Avila, som går i kloster för att frälsa sin själ och av vänskap till en nunna. Om det alltså händer att aptiten växer medan man äter, är det ändå i allmänhet bättre att grundvalen är närvarande före den yttre utgestaltningen, eller åtminstone samtidigt med den.

- Ett första kriterium kan visa sig när jag tänker på vilka helgongestalter som präglat mig, som talar till mig.. Det är ofta så man finner sin ordensfamilj. I Karmel har lilla Thérèse i mer än ett fall spelat denna roll. Detta andliga släktskap med ett helgons, en ordensgrundares, karisma är ofta en avgörande faktor. I kallelsen till det gudsvigda livet finns en kallelse från Kristus, men också gåvan av en karisma och av en ordensfamilj. Och ett av tecknen på att man funnit sin konkreta väg är att man känner sig tillhöra just denna ordensfamilj och att man berörs av dess karisma.

- Men det händer allt oftare att unga människor inte längre är förtrogna med de olika klosterordnarna. Då kan man ta till en eliminationsprocess: gäller kallelsen ett kontemplativt eller apostoliskt liv? Och är svaret det apostoliska livet, skall det levas i hemlandet eller utomlands (i ett missionsland)? Man kan också fråga sig vilken roll förhållandet till omvärlden spelar, vilket slags apostolat man skulle vilja ägna sig åt. Man kan också ställa sig följande frågor: vilken typ av gemenskapsliv är jag kallad till, vilket liturgiskt liv, hur är det med bönelivet, hur är inställningen till studier, till fattigdomen och annan askes, vill jag bära ordensdräkt...?

När man väl en gång sett lite på dessa frågor, är det bästa man kan göra att gå och se hur det fungerar i verkliga livet, att möta människor, att se hur man lever i en ordensfamilj. Ingenting går upp mot en konfrontation med verkligheten! Vad man då bör ge akt på är om det råder åtminstone ett minimum av samstämmighet mellan det liv man bekänner sig till och det som man verkligen lever; om man kan erfara en andlig dynamik; hur det är med kvalitén i gemenskapslivet; om där råder en verklig kärlek till Kyrkan; om man får möta gudshängivna människor som med sina liv vittnar om sin ordens karisma. Man skall alltså inte tveka att gå och se hur det förhåller sig på ort och ställe, särskilt som man där kan träffa människor som kan hjälpa en på vägen och som är vana vid frågor om hur man urskiljer sin kallelse.